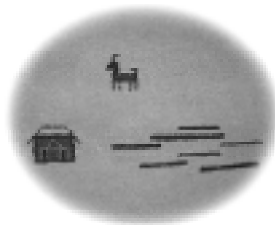

Editorial Editoriale

D'“autres” langues en Suisse?... Après une série de numéros sur le romanche, le français, l'italien et l'allemand, puis un numéro sur l'anglais et sa présence toujours plus importante dans notre pays, nous nous tournons à présent vers ces *autres* langues qui contribuent elles aussi à définir le “paysage linguistique de la Suisse”: *le turc, l'espagnol, le portugais, le tamoul, le somali, le hongrois, le grec, l'albanais, le bosniaque, le polonais, le perse, le bengali, le urdu, le chinois...* La liste est immense, comme est immense la richesse de ces langues, certaines parlées par plusieurs centaines de millions de locuteurs, dotées d'une abondante littérature, d'une longue tradition d'enseignement, certaines aussi qui ne sont utilisées que par un très petit nombre de locuteurs et restent essentiellement de tradition orale.

L'important n'est pas là. Il s'agit avant tout, dans ce numéro, de mieux faire connaître – et reconnaître – ces langues, les gens qui les parlent, les cultures dont elles sont l'expression. Il s'agit d'éveiller notre curiosité, de nous inviter à découvrir et explorer cette richesse afin que le plurilinguisme affiché de la Suisse soit pleinement assumé et valorisé, afin qu'une meilleure connaissance donne l'envie d'une rencontre...

Të “tjera” gjuhë në Zvicër?... Mbas një serie numrash mbi gjuhët romanche, frëngjishten, italishten dhe gjermanishten, pastaj edhe një tjetër numër që ka të bëjë me anglishten dhe prezencën e saj, gjithnjë e më të rëndësishme në vëndin tonë, ne rikthehemi drejt këtyre gjuhëve të tjera që kontribuojnë gjithashtu në përcaktimin e “pejsazhit lingistik të Zvicrës”: *turqishtja, spanjishtja, gjuha tamule, somalishtja, hungarishtja, greqishtja, shqipja, serbo-kroatishtja, polonishtja, persishtja, bengalishtja, gjuha kineze...* Lista është mjaft e madhe, ashtu siç është e madhe edhe pasuria e këtyre gjuhëve, disa të folura prej qindra miliona folësve, me trashëgimi të pasur në literaturë si edhe me tradita të vjetra arsimore, e disa të tjera, po ashtu, që nuk janë përdorur përveç se nga një numër i vogël folësish dhe që i qëndrojnë kryesisht traditës orale. Por e rëndësishmja nuk qëndron aty. Përpara së gjithash, në këtë numër gjuhësh është e nevojshme njohja më e mire – si edhe rinjohja – e tyre, njerëzit që i flasin ato, kulturat,

shprehje e të cilave janë gjuhët vetë. Është fjala për të zgjuar kuriozitetin tonë, për të na ftuar të zbulojmë dhe eksplorojmë këtë pasuri, me qëllim që plurilinguistika që është prezente në të gjithë Zvicrën, të jetë plotësisht e pranueshme dhe të vlerësohet si duhet, me qëllim që njohja më e mire e saj të japë dëshirën e një takimi...

(albanais)

“Altre” lingue in Svizzera? Dopo una serie di numeri sul romancio, sul francese, sul tedesco, sull'italiano e infine anche sull'inglese per la sua presenza sempre più importante anche nel nostro paese, *Babylonia* si dedica ora a queste “altre” lingue che contribuiscono pure a definire il “paesaggio linguistico della Svizzera”: *il turco, lo spagnolo, il portoghese, il tamil, il somalo, l'ungherese, il greco, l'albanese, il bosniaco, il polacco, il persiano, il bengali, l'urdu, il cinese, ...* La lista è immensa quanto la ricchezza di queste lingue, alcune delle quali vengono parlate da alcune centinaia di milioni di persone e dispongono di un'ampia letteratura e di una lunga tradizione scolastica, altre invece sono parlate da pochi locutori e restano essenzialmente legate alla tradizione orale.

Ma non è questo che importa. Con questo numero di *Babylonia* vorremmo anzitutto far conoscere e riconoscere meglio queste lingue, la gente che le parla, le culture che esse rappresentano. Si tratta di sollecitare la nostra curiosità, di esprimere un invito a scoprire ed esplorare questa ricchezza così da rafforzare e valorizzare il plurilinguismo in Svizzera e magari da invogliarci a fare nuovi incontri...

İsviçre'deki "diğer" diller mi?... Romanca, fransızca, italyanca, ve almanca bir seri sayı ve arkasından, ülkemizde giderek daha fazla önem kazanan ingilizce üzerine bir sayıdan sonra şimdi de yüzümüzü "İsviçre'nin dil manzarasının" tasvirinde yer alan diğer dillere çeviriyoruz: *türkçe, ispanyolca, tamilce, somalice, macarca, yunanca, arnavutça, bosnakça, polonezce, persçe, bengalce, çince...* Liste daha çok uzun. Tıpkı bu dillerin görkemli zenginliği gibi. Bazıları birkaç yüz milyon okuyucu tarafından konuşulmakta, zengin bir edebiyat ve uzun bir öğretim geleneği ile donatılmış, kimileri ise sadece çok küçük sayıda bir okuyucu kitlesi tarafından kullanılmakta ve temel olarak sözlü gelenekte kalmış.

Önemli olan nokta bu değil. Bu sayıda öncelikle söz konusu olan, bu dilleri, onları konuşanları ve bu dillerin ifade ettiği kültürleri daha iyi tanıtmak – ve yeniden tanıtmaktır. Amaç, merakımızı uyandırmak, iyi tanımanın buluşma arzusunu getireceği bilinci ile İsviçre'de ortaya çıkan bu çok dilliliğin bütünüyle kabul görmesi ve değerlendirilmesi için kendimizi bu zenginliği araştırıp keşfetmeye davet etmektir.

(tunc)

“Andere” Sprachen in der Schweiz? Nach einer Babylonia-Serie zum Rumantsch, zum Französischen, zum Italienischen, zum Deutschen und schliesslich, aufgrund seiner immer bedeutsameren Präsenz auch in unserem Lande, zum Englischen, wenden wir uns nun diesen „anderen“ Sprachen zu, die ebenfalls zur Definition der „Sprachenlandschaft Schweiz“ beitragen: *Türkisch, Spanisch, Portugiesisch, Tamil, Somali, Ungarisch, Griechisch, Albanisch, Bosnisch, Polnisch, Persisch, Bengali, Urdu, Chinesisch, ...* Die Liste ist so grenzenlos wie der Reichtum dieser Sprachen, einige davon weltweit von Hunderten von Millionen Leuten gesprochen, und so auch Ausdruck einer grossen Literatur und einer langen Schultradition, andere hingegen nur von einer kleinen Anzahl Sprecher und Sprecherinnen verwendet und deshalb noch weitgehend an eine mündliche Tradition gebunden. Aber das ist nicht das Entscheidende. Es geht in dieser Nummer v.a. um einen Beitrag zur besseren Kenntnis und zur Anerkennung dieser Sprachen, der Leute, die sie spre-

chen und der Kulturen, die sie repräsentieren. Unsere Neugier soll angeregt werden: Mit der Entdeckung dieses Reichtums tragen wir zur Festigung und zur Aufwertung der Mehrsprachigkeit in der Schweiz bei und vielleicht werden daraus auch neue Begegnungen...

“Ostali” jezici u Švajcarskoj?... Posle serije brojeva posvećenih retromanskom, francuskom, italijanskom i nemačkom jeziku, zatim engleskom, čije je prisustvo svakim danom sve veće u našoj zemlji, okrećemo se sada prema onim *drugim jezicima* koji takodje daju svoj doprinos “lingvističkom pejzažu Švajcarske”: *turskom, somalijskom, madjarskom, grčkom, albanskom, bosanjačkom, poljskom, persijskom, bengalskom, kineskom...* Spisak je ogroman, kao što je ogromno i bogatstvo jezika, medju kojima su oni kojima pričaju stotine miliona ljudi, na kojima postoji bogata književnost, duga tradicija u izučavanju, kao i oni kojima pričā vrlo mali broj osoba i koji u osnovi imaju još uvek usmenu tradiciju.

Ta razlika nije najvažnija. Rec' je u ovom broju, pre svega, da učnimo da se upoznaju – i prepoznaju – ovi jezici, ljudi koji ih govore, kulture čiji su oni odraz. Rec' je o tome da se probudi naša radoznalost, da se osećamo pozvani da otkrijemo i istražujemo to bogatstvo kako bi proklamovana višjezičnost Švajcarske mogla u potpunosti da se otelotvori i vrednuje, kako bi njeno bolje poznavanje probudilo želju za susretom...

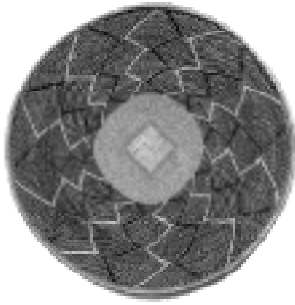
(serbo-croate)

“Auters” linguatgs en Svizra? Suenters che Babylonia ha realisà ina seria davart il rumantsch, il franzos, il talian ed il tudestg e lura, betg il davos pervi da sia preschientscha adina pli impurtanta en noss pajais, er davart l'englais, ans deditgain nus uss als “auters” linguatgs che determineschans medemamain la definiziun dal “pajais linguistic da la Svizra”: *tirc, spagnol, tamil, somali, ungarais, grec,*

albanais, bosniac, polac, persic, bengali, urdu, chinai... La glista è gist uschè vasta sco la ritgezza da quests linguatgs. Insaquantas dad els vegnan discurrids da tschients milliuns da carstgauns sin l'entir mund ed èn uschia l'expressiun d'ina gronda litteratura e d'ina lunga tradiziun scolastica, autras percenter vegnan be discurrids d'in pitschen dumber da pledadras e pledaders ed èn savens be liads vid la tradiziun orala.

Ma quai n'è betg decisiv. Quest numer vuliss far ina contribuziun a la megliera conuschientscha e reconuschientscha da quests linguatgs, da la glied ch'als discorra da las culturas ch'els represchentan. Nus vulain svegliar nossa mirveglia: Cun la scoperta da questa ritgezza francain nus e dain dapli valur al plurilinguissem en Svizra e forsa pudiss nescher ordlonder in u l'auter inscunter...

“Luqadaha kale” ee lagaga hadlo Swiiska? Kaddib Cadado dhowr ah oo lagu darsay luqadaha Romaanj, Faransiiska, Jarmalka, Talyaaniga iyo ugu dambeystii Ingiriiska, oo maalinba maalin ka dambeysa ka jiritaankiisa dalkeena, ay muhim sii noqoneysa; ayaa Majaladda Babylonia ay isku taxalujineysaa markan “Luqadaha kale” kuwaas oo ka qayb-qaadanaya qeexidda Muuqaalka luqadaha dalkan Swiiska: Turkiga, Sbaanishka, Tamiilka, Soomaaliga, Ungarka. Giriiga, Albaanishka, Boosniga, Boolanka, Bengaalka, Shiineeska, Tirada waa mid aad u badan, sida ay aad ugu mug-weyntahay hodanimada luqadahaas, oo kuwo ka mid ah ay ku hadlaan boqolaal milyan dad gaaraya, isla markaana leh suugaan aad u ballaaran iyo hab dhaqan dugsiyeed soo jireen ah, dhanka kuwo kale ay ku hadlaan dad cadad kooban ah oo sida badan u isticmaala luqadaas ku hadal oo qura. Muhimaduse ma aha tan aan kor ku xusnay. Cadadkan Babylonia waxaan damacsanahay in aan barano, aqoonsanno luqadahaas, dadka ku hadla, dhaqamada ay masalaan. Ujeedadu waxay tahay in aan ku baraarugno,

gudbinno codsi baaritaan iyo daraasad oo loo yeesho luqadahaas iyo hodan-nimadooda, si ay u xoogeysato qiimana u yeelato Luqado badnida dalkan Swiiska, amaba ay nagu dhalato in aan la kulan cusub la yeelano dad iyo dhaqankood

(somal)

* اورڈ دوسری زبانوں سے ملتا ہے اور دوسری زبانوں کی
 مختلف زبانوں اور انگلیشی کے بعد اب با بیلونیا ان
 دوسری زبانوں کا سوراخ رہی ہے: ترکی، سپینش، نارویج،
 سوواہی، ہنگری، یونانی، اسپانیسی، لوسنا، پولینڈ، اردو،
 چائینز... جتنی ان زبانوں کی دیلیو ہے، لیٹ ہیں آٹھا
 ہی نہیں ہے۔ کبھی زبانیں ایسی ہے جو لاکھوں بولنے میں
 اور کبھی زبانیں ایسی ہیں جو چند لاکھ ہی بولتے ہیں، ہنگر
 ایم یہ نہیں ہے۔ با بیلونیا کے اس ڈولیم سے ہم لوگوں کی
 ان زبانوں، لوگوں اور مختلف کلچر کی پہچان کر دانا
 چاہتے ہیں۔ ہم لوگوں میں سٹوٹ پیدا کرنا چاہتے
 تار لوگوں کوئی سلاقتانے کرنے کا دل چاہے۔

(urdu)

Otras lenguas en Suiza? Después de una serie de números sobre el romanche, el francés, el italiano y el alemán, además de uno sobre el inglés y su presencia creciente en nuestro país, Babylonia consagra este nuevo número a las otras lenguas que contribuyen a definir el “paisage lingüístico suizo”: el turco, el español, el tamul, el somalí, el húngaro, el griego, el albanés, el bosniaco, el polonés, el persa, el bengalí, el chino... La lista es inmensa, cómo inmensa es la riqueza de estas lenguas, ciertas habladas por centenares de millones de locutores, dotadas de una abundante literatura y de una tradición escolar secular, otras habladas por un número menos importante de hablantes y manteniéndose esencialmente ligadas a la tradición oral.

Pero no es esto lo que importa. Se trata sobretodo, en éste nuevo número, de hacer conocer – y reconocer – mejor esas lenguas, sus hablantes y las culturas que representan. Se trata de despertar la curiosidad, de expresar una invitación a descubrir y a explorar esa riqueza afin de reforzar y valorar el plurilingüismo en Suiza, permitiendo así a nuestros lectores que su mejor conocimiento incida en las ganas de un encuentro.

(español)